

Deklaracija žena napisana je sa ciljem ponovne afirmacije prava žena utemeljenih na kategoriji spola, uključujući prava žena na fizički i reproduktivni integritet, te ukidanje svih oblika diskriminacije žena i djevojčica koje su rezultat zamjene kategorije spola 'rodnim identitetom' , te 'surogat' majčinstva i tome srodnih praksi.

Deklaracija je predstavljena u New Yorku 16. ožujka 2019., te su o značaju zaštite ljudskih prava žena govorile Dr. Sheila Jeffreys, Dr. Heather Bruskell-Evans i Maureen O'Hara.

[Video je uživo](#) prenio medijski servis WLRN iz New Yorka.

Deklaracija o spolno utemeljenim pravima žena

O reafiramaciji prava žena utemeljenih na kategoriji spola, uključujući i prava žena na fizički i reproduktivni integritet, te ukidanje svih oblika diskriminacije žena i djevojčica koje su rezultat zamjene kategorije spola 'rodnim identitetom' , te 'surogat' majčinstva i tome srodnih praksi.

Uvod

Ova Deklaracija potvrđuje prava žena utemeljena na kategoriji spola, a koja su navedena u Konvenciji o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena koju je Opća skupština Ujedinjenih naroda usvojila 18. siječnja 1979. (CEDAW), i dalje razvijena u Općim preporukama CEDAW odbora, te usvojena, između ostalog, u Deklaraciji Ujedinjenih naroda o uklanjanju nasilja nad ženama 1993. (UNDEGVW).

Članak 1. CEDAW-a definira diskriminaciju žena kao "Svako razlikovanje, isključenje ili ograničenje na temelju spola koje ima posljedicu ili cilj da ometaju ili ponište prepoznavanje prava, njihovo korištenje ili djelovanje žena, bez obzira na njihov bračni status, a na temelju jednakosti žena i muškaraca, ljudskih prava i temeljnih sloboda u političkom, ekonomskom, društvenom, kulturnom, građanskom ili bilo kojem drugom području."

Ujedinjeni narodi definiraju spol kao "fizičke i biološke karakteristike koje razlikuju muškarce od žena". (Rječnik pojmove ravnopravnosti spolova, UN Women)

CEDAW obavezuje države potpisnice da "poduzmu sve odgovarajuće mјere, uključujući zakonodavne, da izmijene ili ukinu postojeće zakone, propise i običaje koji predstavljaju diskriminaciju žena." (Članak 2 (f)); i poduzmu, u svim područjima, "odgovarajuće mјere, uključujući zakonodavne, kako bi se osigurao pun razvoj i napredak žena, jamčeći ostvarivanje i uživanje ljudskih prava i temeljnih sloboda, na temelju jednakosti s muškarcima". ' (Članak 3).

U području ljudskih prava odavno je shvaćeno da su stereotipne spolne uloge muškaraca i žena temeljni aspekt nejednakosti žena i da ih treba eliminirati.

Članak 5. CEDAW-a, "Države potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće mјere:
(a) modificirati društvene i kulturne obrasce ponašanja muškaraca i žena, s ciljem postizanja uklanjanja predrasuda i običajnih i svih drugih praksi koje se temelje na ideji inferiornosti ili superiornosti jednog ili drugog spola ili na stereotipnim ulogama muškaraca i žena."

Rod se odnosi na "uloge, ponašanja, aktivnosti i atributi koje određeno društvo u određenom trenutku smatra prikladnim za muškarce i žene... Ti atributi, mogućnosti i odnosi su konstruirani od strane društva i učeni kroz procese socijalizacije." (Pojmovnik o ravnopravnosti spolova, UN Women).

Nedavne promjene kojima se zamjenjuju reference na kategoriju spola, koja je biološka kategorija, jezikom "roda", koji se odnosi na stereotipne uloge spolova, u dokumentima, strategijama i postupcima Ujedinjenih naroda, dovelo je do zabune koja na kraju riskira podrivanje zaštite ljudskih prava žena.

Zabuna između spola i 'roda' doprinijela je povećanju prihvatljivosti ideje urođenih 'rodnih identiteta' i dovela do promocije prava na zaštitu takvih 'identiteta', što je na kraju dovelo do erozije dobrobiti koje su žene stvarale desetljećima. Prava žena, koja su ostvarena na temelju spola, sada su ugrožena uključivanjem pojmova kao što su 'rodni identitet' i 'Seksualne orientacije i rodni identiteti (SOGIES)' u međunarodne dokumente.

Prava seksualne orientacije potrebna su u uklanjanju diskriminacije onih koji su seksualno privučeni osobama istog spola. Prava koja se odnose na seksualnu orientaciju kompatibilna su sa spolno utemeljenim pravima žena, te su nužna kako bi se omogućilo da lezbijke, čija je seksualna orientacija prema drugim ženama, u potpunosti ostvaruju svoja prava utemeljena na spolu. Međutim, koncept 'rodnog identiteta' proizvodi društveno konstruirane stereotipe, koji organiziraju i održavaju nejednakost žena, u esencijalna i urođena stanja, čime se potkopavaju spolno utemeljena prava žena.

Na primjer, Yogyakarta principi kažu da,
"Rodni identitet se odnosi na dubok unutarnji i individualni osjećaj i iskustvo svake osobe, koje može ili ne mora odgovarati spolu "dodijeljenom pri rođenju", uključujući osobni osjećaj tijela (što može uključivati dobrovoljnju modifikaciju tjelesnog izgleda ili tjelesnih funkcija medicinskim, kirurškim ili drugim sredstvima) i na druge izraze spola, uključujući odjeću, govor i manire." (Yogyakarta principi: Načela o primjeni međunarodnih zakona o ljudskim pravima u odnosu na seksualnu orientaciju i rodni identitet, ožujak 2007.)

Pravo pojedinaca da se oblače i izražavaju onako kako oni izaberu u skladu je sa spolno utemeljenim pravima žena. Međutim, pojam „rodnog identiteta“ omogućio je muškarcima koji tvrde da imaju ženski „rodni identitet“ da u zakonu, politici i praksi tvrde da su članovi kategorije žena, što je kategorija utemeljena na spolu.

Opća preporuka CEDAW br. 35 primjećuje da, "Opća preporuka br. 28 o osnovnim obavezama država potpisnica prema članku 2. Konvencije, kao i Opća preporuka br. 33 o pristupu žena pravosuđu potvrđuje da je diskriminacija žena neraskidivo vezana uz druge čimbenike koji utječu na njihove živote. Sudska praksa Odbora naglašava da to može uključivati i... bivanje lezbijkom." (II, 12).

Pojam "rodnog identiteta" koristi se za osporavanje prava pojedinaca da definiraju svoju seksualnu orientaciju na temelju spola, a ne "rodnog identiteta", omogućujući muškarcima koji tvrde da imaju ženski "rodni identitet" da traže uključenje u kategoriju lezbijka, a koja se temelji na spolu. To narušava seksualna prava lezbijke i predstavlja oblik diskriminacije žena. Neki muškarci koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet' traže da budu uključeni u pravnu kategoriju majke. CEDAW naglašava prava majki i „društveni značaj majčinstva“. Prava i usluge majkama utemeljena su na jedinstvenoj mogućnosti žena da zatrudne i rađaju decu.

Uključivanjem muškaraca koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet' u pravnu kategoriju majki narušava se društveni značaj majčinstva i potkopavaju prava majki koja CEDAW garantira.

U Pekinškoj deklaraciji i Platformi za akciju (1995.) navodi se da je, "Temelj osnaživanja žena zasnovan na izričitom priznavanju i ponovnom potvrđivanju prava svih žena da kontroliraju sve aspekte svog zdravlja, a posebno vlastitu plodnost." (Prilog 1, 17)

Ovo pravo je narušeno upotrebom 'surogat' majčinstva, koje iskorištava i komodificira reproduktivnu sposobnost žena. Također, iskorištavanje i komodifikacija reproduktivnih sposobnosti žena podupire medicinska istraživanja koja imaju za cilj omogućavanje muškarcima da zatrudne i rađaju djecu. Uključivanje muškaraca koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet' unutar pravnih kategorija žene, lezbijske i majke prijeti uklanjanjem svih značenja tih kategorija, jer predstavlja poricanje biološke stvarnosti na kojoj je status žene, lezbijske i majke utemeljen.

Organizacije koje promoviraju koncept 'rodnog identiteta' dovode u pitanje pravo žena i djevojčica da se definiraju na temelju spola, te da se okupljaju i organiziraju na temelju zajedničkih spolnih interesa. To uključuje osporavanje prava lezbijski da definiraju svoju seksualnu orientaciju na temelju spola, a ne "rodnog identiteta", te da se okupe i organiziraju na temelju njihove zajedničke seksualne orientacije.

U mnogim zemljama državne agencije, javne ustanove i privatne organizacije pokušavaju prisiliti ljude da prepoznaju i odnose se prema pojedincima na temelju „rodnog identiteta”, a ne spola. Ovi događaji predstavljaju oblike diskriminacije žena i podravjuju prava žena na slobodu izražavanja, slobodu vjerovanja i slobodu okupljanja.

Muškarcima koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet' omogućen je pristup prilikama i zaštitama koje su namijenjene ženama. To predstavlja oblik diskriminacije žena i ugrožava temeljna prava žena na sigurnost, dostojanstvo i jednakost.

Članak 7. CEDAW-a potvrđuje važnost mjera za uklanjanje diskriminacije žena u političkom i javnom životu, a članak 4. potvrđuje važnost privremenih posebnih mjera za ubrzavanje de facto jednakosti između muškaraca i žena. Kada su muškarci koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet' prihvaćeni u kvote uključivanja žena i druge posebne mjere osmišljene da povećaju učestvovanje žena u političkom i javnom životu, svrha takvih posebnih mjera u postizanju jednakosti za žene je narušena.

Članak 10 (g) CEDAW-a poziva države potpisnice da osiguraju da žene imaju iste mogućnosti kao i muškarci da aktivno učestvuju u sportu i tjelesnom odgoju. Zbog fizioloških razlika između žena i muškaraca, ostvarivanje ovog prava od žena zahtjeva da određene sportske aktivnosti budu jednospolne. Kada je muškarcima koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet' omogućeno da učestvuju u sportskim aktivnostima namjenjenim ženama, žene su stavljene u nepovoljan takmičarski položaj i mogu biti izložene povećanom riziku od tjelesnih povreda. To potkopava sposobnost žena i djevojčica da imaju jednake mogućnosti poput muškaraca da učestvuju u sportu, te stoga predstavlja oblik diskriminacije žena i djevojčica, što bi trebalo ukinuti.

U području ljudskih prava odavno je shvaćeno da je nasilje nad ženama i djevojčicama univerzalno endemsко i da je jedan od ključnih društvenih mehanizama kojima se žene prisiljavaju na podređeni položaj u odnosu na muškarce. Deklaracija Ujedinjenih naroda o uklanjanju nasilja nad ženama to priznaje, "Nasilje nad ženama je ispoljavanje historijskih nejednakih odnosa moći između muškaraca i žena, koji su doveli do dominacije i

diskriminacije žena od strane muškaraca i prevencije punog napretka žena, te da je nasilje nad ženama jedan od ključnih društvenih mehanizama kojim se žene prisiljavaju na podređeni položaj u odnosu na muškarce."

Ta dominacija i diskriminacija temelji se na spolu, a ne na "rodnom identitetu".

Spajanje kategorije spola s kategorijom 'rodnog identiteta' ometa zaštitu žena i djevojčica od nasilja koje nad njima čine muškarci i dječaci. Sve više muškaraca koji smatraju da imaju ženski 'rodnji identitet' sve više traže pristup uslugama namijenjenim ženama i prostorima za podršku žrtvama seksualnog nasilja, i kao korisnici usluga i kao davatelji usluga.

To uključuje posebne jednospolne usluge za žene i djevojčice koje su bile izložene nasilju, kao što su skloništa i ustanove zdravstvene zaštite. To također uključuje i druge usluge u kojima je pružanje jednospolih usluga ključno za osiguravanje fizičke sigurnosti, zdravlja, privatnosti i dostojanstva žena i djevojčica. Prisutnost muškaraca u jednospolnim i ženskim prostorima potkopava ulogu tih službi u zaštiti žena i djevojčica, te se žene i djevojčice mogu učiniti ranjivima u odnosu na nasilne muškarce koji tvrde da imaju ženski 'rodnji identitet'.

Odbor CEDAW u svojoj Općoj preporuci 35 naglašava važnost prikupljanja podataka i prikupljanja statističkih podataka o rasprostranjenosti različitih oblika nasilja nad ženama u vezi s razvojem učinkovitih mjera za sprečavanje i rješavanje takvog nasilja.

"Podaci raščlanjeni prema spolu su podaci koji su klasificirani prema spolu, a informacije se prikazuju odvojeno za muškarce i žene, dječake i djevojčice. Podaci razvrstani po spolu odražavaju uloge, stvarne situacije, opće uslove za žene i muškarace, djevojčice i dječake u svim aspektima društva. ... Kada podaci nisu raščlanjeni prema spolu, teže je identificirati stvarne i potencijalne nejednakosti." (UN Women, Rječnik o ravnopravnosti spolova).

Spajanje spola s 'rodnim identitetom' vodi do prikupljanja podataka o nasilju nad ženama i djevojčicama koji su netočni i pogrešni jer identificiraju počinitelje nasilja na temelju njihovog 'rodnog identiteta', a ne njihovog spola. To stvara značajnu prepreku razvoju efikasnih zakona, politika, strategija i akcija usmjerenih na eliminaciju nasilja nad ženama i djevojčicama.

Koncept 'rodnog identiteta' se sve više se koristi za "promjenu spola" djece koja se ne konformiraju sa spolnim stereotipima, ili kojima je dijagnosticirana rodna disforija.

Medicinske intervencije koje nose visoki rizik od dugoročnih štetnih posljedica na fizičko ili psihičko zdravlje djeteta, kao što je korištenje hormona za suzbijanje puberteta, ili hormona suprotnog spola kao i operacije, koriste se na djeci koja nisu odrasla da daju potpuni, slobodni i informirani pristanak. Takve medicinske intervencije mogu uzrokovati niz trajnih štetnih posljedica na fizičko zdravlje, uključujući neplodnost, kao i negativne učinke na psihičko zdravlje.

Predgovor

Pozivamo se na predanost jednakim pravima i urođenom ljudskom dostojanstvu žena i muškaraca i na druge svrhe i načela sadržana u Povelji Ujedinjenih naroda, Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima i drugim međunarodnim instrumentima o ljudskim pravima,

posebno Konvenciji Ujedinjenih naroda za Ukipanje svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) i Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima djeteta (UNCRC), kao i Deklaracija Ujedinjenih naroda o uklanjanju nasilja nad ženama, Deklaracija Ujedinjenih naroda o pravu na razvoj, Deklaracija Ujedinjenih naroda o pravima autohtonih naroda, Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici ("Istanbulská konvencia"), Protokol uz Afričku povelju o ljudskim i ljudskim pravima o pravima žena u Africi ("Protokol iz Maputa") i Međuamerička konvencija o prevenciji, kažnjavanju i iskorjenjivanju nasilja nad ženama („Konvencija Belem do Para“).

Ponovno potvrđujemo predanost osiguravanju punog sprovođenja ljudskih prava žena i djevojčica kao nepodjeljivog, neotuđivog, sastavnog dijela svih ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Priznajemo konsenzus i napredak postignut na prethodnim svjetskim konferencijama i samitima Ujedinjenih nacija, uključujući Međunarodnu godinu žena u Mexico Cityju 1975., Dekadu Ujedinjenih naroda za žene u Kopenhagenu 1980., Dekadu Ujedinjenih naroda za žene u Nairobiju 1985, Summit o djeci u New Yorku 1990. godine, sastanak na vrhu o prirodnjoj sredini i razvoju u Rio de Janeiru 1992. godine, Svjetsku konferenciju o ljudskim pravima u Beču 1993. godine, Međunarodnu konferenciju o stanovništvu i razvoju u Kairu 1994. godine, Svjetski summit o društvenom razvoju u Kopenhagenu 1995. godine i Svjetsku konferenciju o ženama u Pekingu 1995. godine s ciljem postizanja jednakosti, razvoja i mira.

Prepoznajemo da je u prvim dekadama pristup Ujedinjenih naroda za ludska prava sadržao jasno razumijevanje da se diskriminacija žena temelji na spolu.

Konstatiramo da sporazumi, politike, strategije, akcije i dokumenti Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima priznaju da stereotipi o spolnoj ulozi, koji se sada češće nazivaju "rodnim stereotipima", štete ženama i djevojčicama.

Prepoznajemo da je upotreba jezika roda sada dovila u zabunu jasan koncept stereotipiziranja spolnih uloga.

Izražavamo zabrinutost jer je koncept "rodnog identiteta" ugrađen u mnoge utjecajne, ali neobvezujuće, međunarodne dokumente o ljudskim pravima.

Konstatiramo da je upotreba jezika 'roda', a ne spola, omogućila razvoj koncepta 'rodnog identiteta' u kojem se spolni stereotipi smatraju urođenim i esencijalnim, što je zauzvrat osnova za eroziju dobitaka u ljudskim pravima žena i djevojčica.

Izražavamo zabrinutost zbog činjenice da muškarci koji tvrde da imaju ženski 'rodnji identitet' u zakonu, politici i praksi zahtijevaju da su članovi spolne kategorije žena, te to rezultira urušavanjem ljudskih prava žena.

Izražavamo zabrinutost zbog činjenice da muškarci koji tvrde da imaju ženski 'rodnji identitet' u zakonu, politici i praksi zahtijevaju da se seksualna orijentacija temelji na 'rodnom identitetu', a ne na spolu, te nastoje biti uključeni u kategoriju lezbijke; i da to rezultira erozijom seksualnih ljudskih prava lezbijke.

Izražavamo zabrinutost što neki muškarci koji tvrde da imaju ženski 'rodnji identitet' zahtijevaju da su uključeni u pravnu kategoriju majke u zakonu, politici i praksi, te da takvo uključivanje umanjuje društveni značaj majčinstva i potkopava majčinska prava.

Izražavamo zabrinutost zbog eksploracije i komodifikacije reproduktivnih sposobnosti žena na kojoj se zasniva surrogat majčinstvo.

Izražavamo zabrinutost zbog eksploracije i komodifikacije reproduktivnog kapaciteta žena, što podupire medicinska istraživanja koja imaju za cilj da omoguće muškarcima da zatrudne i rađaju decu.

Izražavamo zabrinutost što organizacije koje promoviraju koncept 'rodnog identiteta' pokušavaju ograničiti pravo na imanje i izražavanje mišljenja o 'rodnom identitetu' promoviranjem pokušaja državnih agencija, javnih tijela i privatnih organizacija da koriste sankcije i kazne kako bi prisilile osobe da identificiraju pojedince na temelju 'rodnog identiteta', a ne spola.

Izražavamo zabrinutost da se pojam "rodnog identiteta" koristi za ugrožavanje prava žena i djevojčica da se okupljaju i udružuju kao žene i djevojčice na temelju njihovog spola, a bez uključivanja muškaraca koji tvrde da imaju ženski "rodnji identitet".

Izražavamo zabrinutost da se pojam "rodnog identiteta" koristi za ugrožavanje prava lezbijki da definiraju svoju seksualnu orientaciju na temelju spola, te da se okupljaju i udružuju na temelju njihove zajedničke seksualne orientacije, bez uključivanja muškaraca koji tvrde da imaju ženski 'rodnji identitet'.

Izražavamo zabrinutost zbog činjenice da uključivanje muškaraca i dječaka koji tvrde da imaju ženski 'rodnji identitet' na takmičenjima i u nagradama namijenjenim ženama i djevojčicama, uključujući takmičarske sportove i stipendije, predstavlja diskriminaciju žena i djevojčica.

Izražavamo zabrinutost zbog toga što je spajanje spola i "rodnog identiteta" dovelo do evidentiranja netočnih i obmanjujućih podataka koji se koriste pri planiranju zakona, politika i akcija a koje se odnose na zapošljavanje, jednaku plaću, političko učestvovanje i raspodjelu državnih sredstava, između ostalog ometanje efikasno usmjerjenih mjera na uklanjanje svih oblika diskriminacije žena i djevojčica, te promoviranje napretka žena i djevojčica u društvu.

Izražavamo zabrinutost zbog činjenice da se politike zasnovane na konceptu "rodnog identiteta" koriste od strane državnih agencija, javnih tijela i privatnih organizacija na načine koji ugrožavaju opstanak usluga namijenjenih samo ženama, uključujući podršku žrtvama i zdravstvene usluge.

Izražavamo zabrinutost zbog činjenice da se pojam "rodnog identiteta" koristi kako bi se opravdalo uplitvanje muškaraca i dječaka u jednospolne prostore s ciljem zaštite sigurnosti, privatnosti i dostojanstva žena i djevojčica, te pružanja podrške ženama i djevojčicama koje su bile izložene nasilju.

Izražavamo zabrinutost da zabuna spola s "rodnim identitetom" vodi do bilježenja netočnih i pogrešnih podataka o nasilju nad ženama i djevojčicama, čime se sprečava razvoj efektivnih mera usmjerjenih na uklanjanje takvog nasilja.

Izražavamo zabrinutost zbog činjenice da se pojam "rodnog identiteta" koristi za prikrivanje spola počinitelja kaznenih dela, kao što su silovanje i drugi seksualni zločini, čime se sprečavaju efikasne mjere koje imaju za cilj smanjenje takvih zločina.

Izražavamo zabrinutost zbog toga što će brisanje radnji, strategija i politika utemeljenih na spolu za žene i djevojčice potkopati dekade rada Ujedinjenih naroda na priznavanju važnosti usluga ženama u zonama katastrofa, izbjegličkim kampovima i zatvorima, te u bilo kojem kontekstu u kojem je upotreba objekata za oba spola biti prijetnja sigurnosti, dostojanstvu i zaštiti žena i djevojčica, a posebno ranjivim ženama i djevojčicama.

Naglašavamo da je koncept 'rodnog identiteta' posebno razvijen iz postmoderne i 'queer teorije' na Zapadu i da se širi putem moćnih organizacija na međunarodnom nivou, uključujući zemlje u kojima pojam 'rod' ne postoji u lokalnim jezicima i ne može se lako razumjeti.

Prepoznajemo da Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima djeteta navodi da je, za potrebe Konvencije, dijete svako ljudsko biće mlađe od 18 godina; i da Deklaracija o pravima djeteta 1959. navodi da, "Dijete, zbog svoje fizičke i mentalne nezrelosti, treba posebnu zaštitu i brigu, uključujući i odgovarajuću pravnu zaštitu."

Prepoznajemo da Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima djeteta (članak 3) navodi da će u svim radnjama koje se tiču djece najbolji interes djeteta biti glavni interes.

Konstatiramo da se koncept "rodnog identiteta" sve više koristi za "promjenu spola" dejce koja se ne poviňu stereotipima o spolnoj ulozi ili kojima je dijagnostificirana "spolna disforija", te da se koriste medicinske intervencije koje nose visok rizik dugoročnih štetnih posljedica na tjelesno i psihičko zdravlje djeteta, kao što je upotreba hormona za suzbijanje puberteta, hormona suprotnog spola i operacije. Djeca nisu razvojno kompetentna da daju potpuni, slobodni i informirani pristanak na takve intervencije, što može dovesti do trajnih štetnih posljedica, uključujući neplodnost.

Prepoznajemo da su upotreba lijekova koji blokiraju pubertet, hormona suprotnog spola i operacija kod djece nove štetne prakse kako je to definisano u Dijelu Zajedničke opće preporuke br. 31 Odbora za uklanjanje diskriminacije žena / Opći komentar br. 18 Odbora za prava djeteta o štetnim praksama.

Konstatiramo da upotreba lijekova koji blokiraju pubertet, hormona suprotnog spola i operacije na djeci ispunjavaju četiri kriterija za određivanje štetnih praksi u tome:

(a) Ove prakse predstavljaju poricanje dostojanstva i integriteta pojedinog djeteta i kršenje ljudskih prava i temeljnih sloboda sadržanih u dvije Konvencije, u smislu da uključuju medicinske intervencije koje nose visok rizik dugoročnih štetnih posljedica na fizičko i psihološko zdravlje djece koja nisu dovoljno razvojno kompetentna da daju puni, slobodni i informirani pristanak na takve medicinske intervencije.

(b) Ove prakse predstavljaju diskriminaciju djece i štetne su u onoj mjeri u kojoj one rezultiraju negativnim posljedicama za njih kao pojedince, uključujući fizičku, psihološku, ekonomsku ili društvenu štetu i / ili nasilje i ograničenja njihove sposobnosti da u potpunosti učestvuju u društvu ili razvijaju i ostvaruju svoj pravi potencijal. Takve negativne posljedice mogu uključivati dugoročne fizičke i psihološke zdravstvene probleme, trajne štetne

zdravstvene posljedice kao što su neplodnost i dugoročna ovisnost od farmaceutskih proizvoda kao što su sintetički hormoni.

(c) To su nove prakse koje se propisuju ili se stavljuju u praksu putem društvenih normi koje održavaju mušku dominaciju i nejednakost žena i djece, na temelju spola, roda, starosti i drugih interseksionalnih faktora, u smislu da proizlaze iz koncepta 'rodnog identiteta' koji se temelji na stereotipima o spolnoj ulozi.

(d) Te prakse su nametnute djeci od strane članova porodice, članova zajednice ili društva u cjelini, bez obzira na to da li žrtva daje svoj pristanak, ili je u mogućnosti da da potpuni, slobodni i informirani pristanak.

Izražavamo zabrinutost zbog toga što neki neobvezujući međunarodni dokumenti tvrde da djeca imaju urođene 'rodne identitete' koji zahtijevaju posebnu zaštitu prema članku 8. Konvencije UN-a o pravima djeteta, na isti način kao i nacionalni identitet, kao dio ljudskih prava djece. Ovaj zahtjev temelji se na tvrdnji da su djeca rođena kao 'transrodna', za što ne postoje objektivni znanstveni dokazi.

Članak 1

Potvrđujemo da se prava žena temelje na kategoriji spola

Države bi trebale zadržati centralnost uloge kategorije spola, a ne "rodnog identiteta", u odnosu na pravo žena i djevojčica na slobodu od diskriminacije.

(a) Za potrebe ove Deklaracije, pojam "diskriminacija žena" znači "svako razlikovanje, isključenje ili ograničenje koje se stvara na temelju spola a koje ima za učinak ili cilj ometanje ili poništavanje priznanja, uživanja ili prakticiranja od strane žena, bez obzira na njihov bračni status, a na temelju jednakosti muškaraca i žena, ljudskih prava i temeljnih sloboda u političkom, ekonomskom, društvenom, kulturnom, građanskom ili bilo kojem drugom području ". (CEDAW, članak 1).

Države bi trebale prepoznavati da uključivanje muškaraca koji tvrde da imaju ženski 'rodnii identitet' u kategoriju žena u zakonima, politikama i praksama, predstavlja diskriminaciju žena time što narušava priznavanje ljudskih prava žena utemeljenih na kategoriji spola. Države bi trebale prepoznavati da uključivanje muškaraca koji tvrde da imaju ženski "rodnii identitet" u kategoriju žena rezultira i njihovim uključivanjem u kategoriju lezbijke, što predstavlja oblik diskriminacije žena time što narušava priznavanje ljudskih prava lezbijke na osnovi kategorije spola.

(b) Države "će u svim područjima, posebno u političkom, društvenom, ekonomskom i kulturnom području, preuzeti sve odgovarajuće mjere, uključujući zakonodavne, kako bi se osigurao pun razvoj i napredak žena, u svrhu garancije sprovođenja i uživanja ljudskih prava i fundamentalnih sloboda na osnovi jednakosti s muškarcima ". (CEDAW, članak 3).

To bi trebalo uključivati zadržavanje kategorije žena u zakonu, politici i praksi za označavanje odrasle osobe ženskog spola, kategorije lezbijke za označavanje odrasle osobe ženskog pola čija je seksualna orijentacija okrenuta ka drugim odraslim osobama ženskog spola, i kategorije majke za označavanje roditelja ženskog spola; i isključivanje muškaraca

koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet' iz tih kategorija.

(a) Države trebaju "osuditi diskriminaciju žena u svim njenim oblicima, složiti se da na sve prikladne načine i bez odlaganja sprovode politiku uklanjanja diskriminacije žena". (CEDAW, članak 2).

To bi trebalo uključivati i ukidanje činova i praksi diskriminacije žena, što dovodi u pitanje uključivanje muškaraca koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet' u kategoriju žena. Takvo uključivanje umanjuje prava žena na sigurnost, dostojanstvo i jednakost.

(d) Države treba da osiguraju da se riječi "žena" i "djevojčica" i pojmovi koji se tradicionalno koriste za označavanje dijelova tijela žena i tjelesnih funkcija na osnovi spola i dalje koriste u ustavnim aktima, zakonodavstvu, u pružanju usluga, kao i u političkim dokumentima kada se govorи o osobama ženskog spola. Značenje riječi 'žena' ne smije se mijenjati tako da uključuje i muškarce.

Članak 2

Potvrđujemo prirodu majčinstva kao isključivo ženskog statusa

(a) CEDAW naglašava "društveni značaj majčinstva", a Članak 12 (2) navodi da će "Države potpisnice osiguravati ženama odgovarajuće usluge u vezi s trudnoćom, porodom i postnatalnim periodom."

(b) Prava i usluge majkama temelje se na jedinstvenom kapacitetu žena da zatrudne i rađaju decu. Fizičke i biološke karakteristike koje razlikuju muškarce i žene znače da reproduktivni kapacitet žena ne mogu dijeliti i muškarci koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet'. Države trebaju razumjeti da uključivanje muškaraca koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet' u pravnu kategoriju majke u zakonima, politikama i praksama, te odgovarajuće uključivanje žena koje tvrde da imaju muški 'rodni identitet' u kategoriju oca, predstavljaju diskriminaciju žena u nastojanju da eliminiraju jedinstveni status majke koji se temelji na spolu.

(c) Države trebaju osigurati da se riječ "majka" i druge riječi koje se tradicionalno upotrebljavaju za označavanje reproduktivnih sposobnosti žena na temelju spola i dalje koriste u ustavnim aktima, zakonodavstvu, pružanju usluga za majke te u političkim dokumentima koji se odnose na majke i majčinstvo. Značenje riječi "majka" ne smije se mijenjati tako da uključuje i muškarce.

Članak 3

Potvrđujemo prava žena i djevojčica na fizički i reproduktivni integritet

- (a) Države trebaju osiguravati poštovanje punih reproduktivnih prava žena i djevojčica i nesmetan pristup sveobuhvatnim reproduktivnim uslugama.
- (b) Države trebaju prepoznavati da su štetne prakse, kao što su prisilne trudnoće, i komercijalno ili altruističko iskorištavanje reproduktivnih sposobnosti žena uključenih u 'surogat' majčinstvo, kršenje fizičkog i reproduktivnog integriteta djevojčica i žena, te da ih treba eliminirati kao diskriminaciju na osnovi spola.
- (c) Države trebaju priznati da je medicinsko istraživanje koje ima za cilj omogućiti muškarcima da zatrudne kršenje fizičkog i reproduktivnog integriteta djevojčica i žena, te da se takva istraživanja eliminiraju kao oblik spolne diskriminacije.

Članak 4

Potvrđujemo prava žena na slobodu mišljenja i slobodu izražavanja

- (a) Države trebaju osigurati da žene imaju pravo "imati neometana mišljenja". (ICCPR, članak 19 (1)). To bi trebalo uključivati pravo imanja i izražavanja mišljenja o 'rodnom identitetu' bez da budu predmet uzinemiravanja, progona ili kažnjavanja.
- (b) Države trebaju podržati pravo žena na slobodu izražavanja, uključujući „slobodu traženja, primanja i prenošenja informacija i ideja svih vrsta, bez obzira na granice, usmeno, pismeno ili tiskano, u obliku umjetnosti ili putem bilo kojeg drugog medija ". (ICCPR, članak 19 (2)). To bi trebalo uključivati i slobodu da prenose ideje o 'rodnom identitetu' bez da budu predmet uzinemiravanja, progona ili kažnjavanja.
- (c) Države trebaju podržati pravo svakoga da u svim kontekstima opisuje druge na temelju njihovog spola, a ne njihovog "rodnog identiteta". Države trebaju priznati da su pokušaji državnih agencija, javnih tijela i privatnih organizacija da prisile pojedince da koriste pojmove koji se odnose na "rodnji identitet", a ne na spol, oblik diskriminacije žena i da poduzimaju mјere za uklanjanje tog oblika diskriminacije.
- (d) Države trebaju zabraniti svaki oblik sankcioniranja, progona ili kažnjavanja osoba koje odbacuju pokušaje prisiljavanja identifikacije druge osobe na temelju "rodnog identiteta", a ne spola.

Članak 5

Potvrđujemo prava žena na slobodu mirnog okupljanja i udruživanja

Države trebaju podržati prava žena na mirno okupljanje i slobodu udruživanja sa drugima. (ICCPR, članci 21. i 22.). To bi trebalo uključivati i pravo žena i djevojčica da se okupljaju i udruže kao žene ili djevojčice na osnovu njihovog spola, te prava lezbijki da se okupe i udruže na temelju njihove zajedničke seksualne orientacije, bez uključivanja muškaraca koji tvrde da imaju ženski "rodnji identitet".

Članak 6

Potvrđujemo prava žena na političko učestvovanje na osnovi spola

(a) Države "preuzimaju sve odgovarajuće mјere za uklanjanje diskriminacije žena u političkom i javnom životu zemlje". (CEDAW, članak 7).
To bi trebalo uključivati i oblike diskriminacije žena koje se sastoje od uključivanja muškaraca koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet' u kategoriju žena. Sve mјere preuzete za posebno poboljšanje pristupa žena glasačkim pravima, pravo na učestvovanje u izborima, učestvovanje u formuliranju vladine politike i njenog sprovođenja, držanje javnih funkcija, obavljanje svih javnih funkcija i učestvovanje u nevladinim organizacijama i udruženjima koja se bave javnim i političkim životom, trebaju se temeljiti na spolu i ne diskriminirati žene uključivanjem muškaraca koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet'.

(b) Države trebaju osiguravati da se "usvajanje privremenih posebnih mјera koje imaju za cilj ubrzavanje de facto jednakosti između muškaraca i žena" (CEDAW članak 4) primjenjuju samo na osobe ženskog spola i ne smiju diskriminirati žene kroz uključivanje muškaraca koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet'.

Članak 7

Potvrđujemo prava žena na mogućnosti da isto kao i muškarci aktivno učestvuju u sportu i tjelesnom odgoju

Članak 10 (g) CEDAW-a predviđa da će države potpisnice osigurati "iste mogućnosti za aktivno učestvovanje u sportu i tjelesnom odgoju" djevojčicama i ženama kao i dječacima i muškarcima. To bi trebalo uključivati i pružanje mogućnosti djevojčicama i ženama da učestvuju u sportu i tjelesnom odgoju na temelju samo svog spola. Kako bi se osigurala pravičnost i sigurnost za žene i djevojčice, ulazak dječaka i muškaraca koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet' u timove, natjecanja, objekte ili svačionice, između ostalog, rezervirane za žene i djevojčice, treba zabraniti kao oblik spolne diskriminacije.

Članak 8

Potvrđujemo potrebu za eliminacijom nasilja nad ženama

(a) Države trebaju "raditi na osiguravanju, u najvećoj mogućoj mjeri u kontekstu svojih raspoloživih resursa, i gdje je to potrebno, u okviru međunarodne suradnje, da žene izložene nasilju i, prema potrebi njihova djeca imaju stručnu pomoć, kao što je rehabilitacija, pomoć u brzi za djecu i održavanje, liječenje, savjetovanje i zdravstvene i socijalne usluge, ustanove i programe, kao i strukture podrške, te trebaju poduzimati sve druge odgovarajuće mјere da bi osigurale njihovu sigurnost i fizičku i psihičku rehabilitaciju." (UNDEVW, članak 4 (g)).

Te mјere trebaju uključivati i pružanje jednospolnih usluga i fizičke prostore za žene i djevojčice kako bi im se pružila sigurnost, privatnost i dostojanstvo. Bilo da je riječ o javnim ili privatnim ustanovama, pružanje jednospolnih usluga treba biti dodijeljeno na osnovi spola, a ne "rodnog identiteta", a ustanove trebaju zapošljavati žene na osnovi njihovog spola, a ne "rodnog identiteta".

(b) Pružanje jednospolnih usluga trebalo bi, između ostalog, uključivati i stručne usluge za žene i djevojčice koje su izložene nasilju, kao što su službe za podršku silovanim ženama, sprecijalizirane zdravstvene ustanove, stručne policijske istražne ustanove i skloništa za žene i djecu koja bježe od obiteljskog nasilja ili drugih vrsta nasilja. Takođe trebaju uključivati sve ostale usluge unutar kojih odredba o jednospolim uslugama promovira fizičku sigurnost, privatnost i dostojanstvo žena i djevojčica. To uključuje zatvore, zdravstvene službe i bolnička odjeljenja, centre za rehabilitaciju od zloupotrebe opojnih sredstava, smještaj za beskućnike, toalete, tuševe i svlačionice, te sve druge zatvorene prostore u kojima pojedinci borave ili se mogu naći razodjeveni. Jedinstvene spolne ustanove namijenjene potrebama žena i djevojčica trebaju biti barem jednako dostupne i kvalitetne u odnosu na one koje se pružaju muškarcima i dječacima. Ti objekti ne bi trebali uključivati muškarce koji tvrde da imaju ženski 'rodni identitet'.

(c) Države trebaju "unapređivati istraživanja, prikupljati podatke i prikupljati statističke podatke, posebno u vezi s nasiljem u obitelji, koji se odnose na rasprostranjenost različitih oblika nasilja nad ženama i podstiču istraživanja o uzrocima, prirodi, ozbiljnosti i posljedicama nasilja nad ženama te o efikasnosti mjera koje se sprovode u cilju sprečavanja i rješavanja problema nasilja nad ženama; te statistike i rezultate istraživanja učiniti javnim." (UNDEVW, članak 4 (k)).

To treba uključivati priznavanje da je nasilje nad ženama jedan od ključnih društvenih mehanizama kojima se osobe ženskog spola prisiljavaju na podređeni položaj u odnosu na osobe muškog spola, te da točna istraživanja i prikupljanje podataka koji se odnose na nasilje nad ženama i djevojčicama zahtijevaju identificiranje i počinitelja i žrtve takvog nasilja na osnovi njihovog spola, a ne "rodnog identiteta".

„Podaci koji su raščlanjeni prema spolu su podaci koji se klasificiraju prema spolu, a informacije se prikazuju odvojeno za muškarce i žene, dječake i djevojčice. Podaci razvrstani po spolu odražavaju uloge, stvarne situacije, opće uslove za žene i muškarace, djevojčice i dječake u svim aspektima društva. ... Kada podaci nisu raščlanjeni prema spolu, teže je identificirati stvarne i potencijalne nejednakosti.“ (UN Women, Rječnik o ravnopravnosti spolova).

(d) Države trebaju uključivati društvene trendove i probleme u analizama koje su pripremile organizacije i tijela Ujedinjenih naroda, kao što su periodični izvještaji o svjetskoj društvenoj situaciji, te ispitivanje trendova nasilja nad ženama. (UNDEVW Članak 5 (d)). To bi države obavezivalo da osiguraju da se identiteti počinitelja i žrtava nasilja nad ženama i djevojčicama evidentiraju na temelju spola, a ne "rodnog identiteta" od strane svih javnih tijela, uključujući policiju, državne tužitelje i sudove.

(e) Države trebaju "razvijati kaznene, građanske, radne i upravne sankcije u domaćem zakonodavstvu kako bi kaznile i ispravile nepravde počinjene nad ženama koje su izložene nasilju; ženama koje su izložene nasilju treba omogućiti pristup mehanizmima pravde i, kako je predviđeno nacionalnim zakonodavstvom, pravičnim i djelotvornim pravnim lijekovima za štetu koju su pretrpjeli; Države također trebaju informirati žene o njihovim pravima u traženju obeštećenja putem takvih mehanizama.“ (UNDEVW, članak 4 (d)).

To treba uključivati priznavanje prava žena i djevojčica da točno opišu spol onih koji su počinili nasilje nad njima. Javne ustanove kao što su policija, državni tužnici i sudovi ne bi smjeli nametati obavezu žrtvama nasilja da opisuju svoje napadače u skladu s njihovim "rodnim identitetom", a ne njihovim spolom.

Članak 9

Potvrđujemo potrebu za zaštitom prava djeteta

(a) „U svim radnjama koje se tiču djece, bilo da ih poduzimaju javne ili privatne ustanove socijalne pomoći, sudovi, upravna tijela ili zakonodavna tijela, najbolji interes djeteta će biti primarni cilj.” (Članak 3 (1) UN-ove Konvencije o pravima djeteta). Države trebaju priznati da medicinske intervencije usmjerene na "promjenu spola" djece upotrebom lijekova koji zaustavljaju pubertet, hormona suprotnog spola i kirurških zahvata ne služe najboljim interesima djece. Djeca u razvoju nisu kompetentna da daju puni, slobodni i informirani pristanak na takve medicinske intervencije, koje nose visok rizik od dugoročnih štetnih posljedica na fizičko i psihičko zdravlje djeteta, a koje mogu rezultirati trajnim štetnim posljedicama, kao što je neplodnost. Države trebaju zabraniti upotrebu takvih medicinskih intervencija na djeci.

(b) Države bi trebale prepoznati da medicinske intervencije usmjerene na 'promjenu spola' djece upotrebom lijekova i kirurških zahvata predstavljaju nove štetne prakse kako je to definirano u V Dijelu Zajedničke općte preporuke br. 31 Odbora za uklanjanje diskriminacije. protiv žena / Opći komentar br. 18 Odbora za prava djeteta o štetnim praksama.

(c) Države trebaju uspostaviti procese prikupljanja i praćenja podataka u vezi s tim praksama, te donijeti i sprovoditi zakone koji imaju za cilj njihovo uklanjanje. Odredbe država trebaju uključivati pravnu zaštitu i odgovarajuću brigu o djeci oštećenoj takvom praksom, kao i dostupnost obeštećenja i odštete.

(d) Države trebaju "priznati pravo djeteta na uživanje najvišeg mogućeg standarda zdravlja i pravo na ustanove za liječenje bolesti i rehabilitaciju zdravlja." (UN-ova Konvencija o pravima djeteta, članak 24.). To treba uključivati zaštitu zdravog tijela djeteta od upotrebe lijekova ili operacija kako bi se postigao tretman "promjene spola".

(e) Države trebaju "osigurati da institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu ili zaštitu djece budu u skladu sa standardima koje su utvrdila nadležna tijela, posebno u području sigurnosti i zdravlja".(UNCRC, članak 3). To treba uključivati sprečavanje utjecaja organizacija koje promoviraju koncept 'rodnog identiteta', ili izbornih jedinica koje nemaju kliničku stručnost i ne dolaze iz oblasti dječje psihologije, od utjecaja na zdravstvene usluge za djecu.

(f) Države trebaju "poštivati odgovornosti, prava i dužnosti roditelja ili, ako je primjenjivo, zakonskih skrbnika ili drugih osoba koje su zakonski odgovorne za dijete, da djetetu pruže odgovarajuće upute i smjernice na način koji je u skladu s razvojnim sposobnostima djeteta radi ostvarivanja prava priznatih u ovoj Konvenciji." (UNCRC, članak 5). Države trebaju zabraniti državnim agencijama, javnim i privatnim tijelima, ljekarima i drugim stručnjacima za dobrobit djeteta da poduzimaju bilo koju radnju koja ima za cilj prisiliti roditelje na pristanak na medicinske ili druge intervencije usmjerene na promjenu 'rodnih identiteta' njihove djece.

(g) Države trebaju "priznati pravo djeteta na obrazovanje, s ciljem postizanja tog prava postupno i na temelju jednakih mogućnosti." (UNCRC, članak 28).
To treba uključivati pravo djeteta na razvoj školskih programa o ljudskoj biologiji i reprodukciji koji su materijalno točni, koji uključuju i informacije o ljudskim pravima osoba različitih seksualnih orijentacija, uzimajući u obzir razvojne sposobnosti i psihološke razvojne faze djeteta.

(h) Države trebaju osigurati uključivanje preciznog materijala o ljudskoj biologiji i reprodukciji u programima osposobljavanja nastavnika i nastavak razvojnih programa stručnog usavršavanja, te informacije o ljudskim pravima osoba različitih seksualnih orijentacija, koje trebaju uključivati i dovođenje u pitanje spolnih stereotipa i homofobije.

(i) Države se "slažu da se obrazovanje djeteta mora usmjeriti na pripremu djeteta za odgovoran život u slobodnom društvu, u duhu razumijevanja, mira, tolerancije i ravnopravnosti spolova." (UNCRC, članak 29).

(j). To treba uključivati mjere kojima bi se osiguralo da organizacijama nije dodijeljeno državno financiranje za promoviranje spolnih stereotipa i koncepta "rodnog identiteta" u obrazovnim ustanovama, jer to predstavlja promociju diskriminacije žena i djevojčica.

(k) Države će "štitići dijete od svih oblika iskorištavanja štetnih za bilo koji aspekt dobrobiti djeteta." (UN-ova Konvencija o pravima djeteta, članak 36.). To bi trebalo uključivati i djelotvorne i odgovarajuće pravne mjere u cilju ukidanja: tradicionalnih i novih praksi koje potiču primjenu stereotipa o spolnoj ulozi na djevojčice i dječake; dijagnosticiranje i lijeчењe djece kao 'rođene u pogrešnom tijelu' kada se djeca ne slažu s tradicionalnim stereotipima o spolnoj ulozi; identificiranje mladih homoseksualnih ljudi koji pate od "rodne disforije"; i korištenje medicinskih intervencija na djeci koje mogu rezultirati njihovom neplodnošću ili drugim trajnim oštećenjima.

Za više informacija posetite <https://www.womensdeclaration.com/>